

Bastonul de mareșal

prof.univ.dr. Dan Dediu, rector al UNMB

Pornesc de la uimitoarea sentință a lui Roland Barthes, care spune răspicat: *Profesorul trebuie să se situeze în ariergarda avangardei.*

Ce înseamnă acest lucru? Carevasăzică, vorba lui nenea Iancu, profesorul nu trebuie să fie nici în față, nici în spate. Ci, mai curând, în spatele feței. Sau, mai pozitiv, în fața spatelui. Căci ce anume este avangarda? E o atitudine revoluționară prin care se denunță atmosfera stătută, învechită. Se face *tabula rasa* cu reflexele automate și se propune un remediu.

Dacă adaptăm această definiție domeniului cunoașterii și educației, atunci e limpede: *avangarda e cercetarea și creația de vârf*. Dar avangarda, la rândul ei, se împarte în segmente constitutive, după modelul poeziei lui Nichita Stănescu: “Pușca e formată din: partea de sus / partea de mijloc / partea de jos. Partea de sus e formată din: partea de sus a părții de sus / partea de mijloc a părții de sus / partea de jos a părții de sus. (...)”, etc.

Ei bine, spune Barthes, profesorul trebuie să se situeze în ariergarda avangardei. Cu alte cuvinte, avangarda se poate – cel puțin – împărți în două: cei din „avangarda avangardei”, care caută și produc informații esențiale, și cei din „ariergarda avangardei”, care preiau, sintetizează, clasează și redau într-o formă elaborată respectivelor informații. Cine ar fi aceștia? Desigur, *cercetașii* (numiți actualmente cercetători) și *dascălii* (numiți actualmente profesori).

Dacă suntem mai generoși și mai adăugăm un pas, atunci putem satisface nevoia triadică prin următorul model: „avangarda avangardei”, „corpul avangardei”, „ariergarda avangardei”. Această împărțire este mai rafinată, căci propune o rezoluție mai fină a fluxului cunoașterii. Astfel, fiecărui stadiu îi va putea fi arondat o funcție: *cercetaș*, pentru producerea de informație brută, *sintetizator* (asemănător celui din informatică), pentru producerea de sinteze, și *selecționar*, pentru selecția într-o comunicare.

În acest sens, oricare ar fi modelul pe care-l vom adopta, „ariergarda avangardei” reprezintă un segment în care este obligatorie *atitudinea critică*. Pentru un *selecționar*, ca în fotbal, prezența atitudinii critice nu numai că e inevitabilă, ci și imperativă. Profesorul este un *selecționar*, așadar, o instanță creativă și calitativă. El nu ia de bune rezultatele cercetării brute, ci le filtrează, folosindu-se de câteva instrumente specifice: adaptarea și adecvarea informației la mediul educativ, contextualizarea ei și conturarea unei viziuni integratoare.

Profesorul nu își poate permite să fie vreun conservator vajnic al tradiției, dar nici un experimentator iresponsabil pe terenul fraged al minților tinere. Tensiunea dintre vechi și nou trebuie menținută mereu sub tirul autocriticii constructive: când spui aceleași lucruri toată viața, există riscul de a deveni anacronic și neinteresant; pe de altă parte, când spui mereu altceva, există pericolul de a deveni suspect și fără personalitate. După cum se întâmplă și atunci când nu te mai

informezi, iar apa minții devine stătută, sau atunci când ești ticsit de informație și nu mai poți „procesa” selectiv.

Așadar, ce vrea să spună Barthes? Într-o armată, cine stă în ariergarda avangardei? Nu stau comandanții? Nu sunt ei cei care-și conduc grosul armatei, trimițându-și în față iscoadele și heralzi pentru a le deschide, anunța și netezi drumul? Cred că vrea să spună că fiecare profesor are în ranița sa bastonul de mareșal al cunoașterii.

E mult, e puțin?

RECUNOȘTINȚĂ

Premiul unui tânăr excepțional, reverență Maestrului

O campanie sub genericul *Despre succes* susținută de ziarul “Gândul”, un premiu de 5000 de dolari oferit de un sponsor generos, Romtelecom, și un câștigător, violonistul Alexandru Tomescu, au fost subiectul unei ceremonii emoționante la Universitatea Națională de Muzică din București, în 26 ianuarie.

Printr-o suită de gesturi generoase, premiul a fost donat de către Alexandru Tomescu instituției noastre, care, la rândul său, l-a acordat maestrului și profesorului Ștefan Gheorghiu, mentorul premiantului.

Totul în numele dragostei pentru muzică și al admirației pentru cei care, pe scenă sau în clasa de studiu, reușesc să creeze școli interpretative de înalt nivel.[n.r.]

SUMAR

SE PREZINTĂ

Catedra de instrumente cu coarde
(pagina 2)

PARTENERIATE

Cursuri de măiestrie interpretativă la cote internaționale
(pagina 3)

EVENIMENT

Un proiect îndrăzneț, stagiul de orchestră, repetiții concentrate la maximum și un mare maestru: Cristian Mandeal
(pagina 4)

JURNAL DE BORD

Anchetă printre tineri: De ce ați ales să studiați muzica?
(pagina 6)

REMEMORĂRI

Simpozion comemorativ VASILE ILIUȚ
(pagina 7)

Catedra de instrumente cu coarde

prof.univ.dr. Octavian Rațiu, șef de catedră

Catedra asigură competențe de interpretare muzicală la următoarele discipline: vioară, violă, violoncel, contrabas, harpă și chitară, iar susținerea examenelor și aparițiile în public ale studenților beneficiază de aportul profesorilor acompaniatori. Cursurile de instrument sunt susținute de profesori de înaltă competență profesională după cum urmează:

- Vioară:** prof.univ.dr. Octavian Rațiu – șef de catedră
prof.univ.dr. Corina Bura
prof.univ.dr. Gabriel Croitoru
conf.univ.dr. Ladislau Csendes
conf.univ.dr. Marcel Frandez
conf.univ.dr. Tatiana Noia
conf.univ.dr. Florin Croitoru
conf.univ.dr. Luminița Burcă
lect.univ.dr. Corina Bololoi
lect.univ.dr. Ioana Croitoru
asist.univ.dr. Dan-Claudiu Vornicelu
prep.univ.dr. Mirela Moraru
- Violă:** c.d.a. dr. Iulia Țimiraș
c.d.a. Marian Movileanu
c.d.a. Carmen Cristian
- Violoncel:** c.d.a.dr. Marin Cazacu
c.d.a. Aurel Niculescu
c.d.a. Răzvan Suma
- Contrabas:** c.d.a. Ștefan Thomasz
c.d.a. Ion Cheptea
c.d.a. Săndel Smărăndescu
- Harpă:** c.d.a.dr. Ion Ivan-Roncea
- Chitară:** lect.univ.dr. Cătălin Ștefănescu-Pătrașcu
c.d.a. Constantin Soare
c.d.a. Stan Zamfirescu
- Acompaniament:**
prof.univ.dr. Ovidiu Cucu
lect.univ.dr. Ștefan Agoșton
lect.univ.dr. Viorica Boerescu
lect.univ.dr. Marina Dragomirescu
asist.univ. Daniela Bădoi
asist.univ. Clementina Ciucu
asist.univ. Maria-Luiza Botez-Velciu

Îmbinarea actului pedagogic cu cel demonstrativ al comunicării pe scenă sunt mijloacele educative utilizate de toți membrii catedrei.

Avem soliști de talie internațională, laureați ai unor concursuri de anvergură, care continuă să reprezinte cu succes România pe întreg mapamondul, dar și colegi dedicați muzicii în diferite ansambluri camerale, ce propagă muzica de calitate pe scenele Radiodifuziunii Române și ale canalelor de televiziune. O parte dintre colegi și-au publicat rezultatele cercetării doctorale în cărți de certă valoare științifică și sunt în continuare animatori ai „Zilelor științifice și artistice ale catedrei” prin comunicări științifice și artistice și prin recitaluri instrumentale, alături de studenții catedrei.

Beneficiarii acestui complex de activități sunt, bineînțeles, studenții, unii dintre ei deja laureați ai unor concursuri internaționale: violonceliștii Mircea Marian și Octavian Lup, violonistul Tudorel Iordache și chitaristul Stan Zamfirescu. Atât cei menționați, cât și ceilalți studenți cu rezultate profesionale foarte bune urmează exemplul profesorilor, evoluând ca soliști sau în recitaluri susținute fie în laborator de creație reprezentat de scenele din Universitatea Națională de Muzică din București, fie pe alte scene din țară și de peste hotare.

Un număr de studenți sunt angajați colaboratori ai Filarmonicii „George Enescu”, ai Orchestrei Naționale Radio sau ai Operei Române din București, având ca semnificație recunoașterea calității muncii profesorilor îndrumători. Altă modalitate de apreciere de către forurile competente din țară a calităților profesionale ale membrilor catedrei o constituie invitarea acestora în juriile unor concursuri naționale și internaționale, precum și la susținerea unor *master classes* în țară și străinătate.

Noțiunea de „patriotism muzical” este subînțeleasă și bine reprezentată atât în bibliografia programelor analitice ale disciplinelor, cât și pe scenă, de la muzica deja clasică până la muzica românească a secolului XXI.

Ziua catedrei de instrumente cu coarde

conf.univ.dr. Tatiana Noia

Joi, 15 ianuarie 2009, s-a desfășurat în sala George Enescu a Universității Naționale de Muzică din București **Ziua catedrei de coarde** sub genericul *De la Haydn la compozitori români ai secolului XX – periplu științific și interpretativ*.

Au fost prezentate următoarele comunicări științifice:

- conf. univ. dr. Tatiana Noia: „Vioara în Clasicism – Joseph Haydn”;
- conf. univ. dr. Luminița Burcă: „Scrisorile mozartiene – un mic tratat de estetică muzicală”;
- prof. univ. dr. Ovidiu Cucu: „Factorul discursiv-creator la Beethoven”;
- conf. univ. dr. Marcel Frandez: „Ipostaze ale traducerii voinței interpretative în mișcări instrumentale violonistice”;
- lect.univ. dr. Ioana Croitoru: „Eugène Ysaÿe – Preludiile pentru vioară solo”;

- prof. univ. dr. Octavian Rațiu: „Violonistica românească în a doua jumătate a secolului XX”.

Programul muzical a cuprins lucrări din repertoriul universal de Joseph Haydn, A. Rolla, Franz Schubert, Johannes Brahms, Maurice Ravel, Max Reger, precum și două prime audiții de muzică românească: *Fantazia pentru patru violoncele* de Carmen Petra-Basacopol și *Passacaglia și Fughetta pentru patru violoncele* de Dumitru Capoiianu.

Opusurile au fost interpretate de cadre didactice universitare și studenți ai catedrei de instrumente de coarde: prof.univ.dr. Corina Bura, conf.univ.dr. Tatiana Noia, c.d.a.dr. Marin Cazacu, c.d.a.dr. Iulia Țimiraș, lect.univ.dr. Marina Dragomirescu, lect.univ.dr. Ștefan Agoșton, asist.univ. Clementina Ciucu, c.d.a. Răzvan Suma, drd. Iunia Frandez și studenții Octavian Lup, Mircea Marian, Diana Popescu, Radu Sinaci, Răzvan Popescu, Tamara Dica, Gabriel Silișteanu.

Lansări de carte și publicații

Martți, 20 ianuarie ora 17, în aula palatului Cantacuzino, a avut loc lansarea cărților „**Tiberiu Olah – Restituiri**” și „**Tiberiu Olah și multiple fațete ale postmodernismului**” tipărite la Editura Muzicală. Cele două volume au fost realizate în cadrul programului cultural „Tiberiu Olah și multiplele fațete ale postmodernismului”, inițiat de Asociația „Dan Constantinescu” și finanțat de Administrația Fondului Cultural Român. Au luat cuvântul: **Laura Manolache, Dragoș Călin, Olguța Lupu, Grigore Constantinescu, Dan Buciu, Octavian Nemescu, Valentina Sandu-Dediu**. Soliști: **Andrei Tănăsescu, Aurelian Octav Popa**. Parteneri: Universitatea Națională de Muzică, AFCN, Asociația „Dan Constantinescu”, Radio România Muzical.

În cadrul ședinței de senat de miercuri, 25 februarie, s-a lansat prima ediție a ziarului **Acord** al UNMB. Ziarul apare o dată la 2 luni, conține articole despre activitatea universității și va putea fi accesat pe site la rubrica INFO. Colectivul de redacție poate fi contactat pe adresa acord@unmb.ro.

Conducerea UNMB a luat hotărârea înființării și publicării a două reviste interne. Prima dintre acestea, **Revista de muzicologie**, va conține studii de specialitate în limbile engleză, franceză și germană, iar cea de a doua, revista **Akados**, își propune publicarea comunicărilor susținute în cadrul simpozioanelor și sesiunilor științifice din instituție.

FLASH

Premii

La **Concursul Mozart**, organizat la Cluj, în 2008, **Stanca Manoleanu** și **Simina Croitoru** au obținut premiul al II-lea, iar **Alexandru Amariei** și **Sabin Penea** au obținut premiul al III-lea.

În perioada 4-7 decembrie 2008, în orașul Pedara (Italia), s-a desfășurat a XVI-a ediție a **Concursului Internațional pentru tineri muzicienii Gianluca Campochiaro**, cuprinzând secțiunile: pian, vioară și formații camerale. În cadrul concursului de vioară, la categoria E, violonistul **Tudorel Iordache** (anul I, clasa conf.univ.dr. Marcel Frandez) a obținut premiul I.

Soprana **Rodica Vică** din anul IV, clasa prof.univ.dr. **Eleonora Enăchescu**, a obținut premiul I la Concursul Național de Interpretare „**Paul Constantinescu**”, Ploiești, ediția a XIV-a (noiembrie 2008).

Concursuri și simpozioane

Organistul Marcel Costea a fost ales membru al juriului în cadrul **Concursului Internațional de Orgă** de la Saint-Maurice d'Agaune. Calendarul concursului cuprinde etapa preliminară (17 – 18 august 2009), etapa semifinală (20 august 2009) și etapa finală (22 august 2009).

În perioada 20 – 25 martie 2009 a avut loc **Concursul Național de Interpretare Muzicală** organizat de UNMB. Aflat la ediția a VIII-a, concursul s-a adresat anul acesta secțiunilor **Flaut și Formații Camerale – Alături**.

Catedra de compoziție a organizat, în cadrul Festivalului UNMB, **Concursul Național de Compoziție Ștefan Niculescu**, ediția a II-a. Concursul se adresează studenților claselor de compoziție (licență și master) ale Universității Naționale de Muzică din București, Academiei „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca și Universității de Arte „George Enescu” din Iași.

Miercuri 4 martie ora 12, în foaierea sălii „George Enescu” a avut loc simpozionul **In memoriam Vasile Iliuț**.

Joi 26 martie, la ora 14, în Sala „George Enescu” a avut loc selecția finală pentru desemnarea studenților care vor fi soliști în concertele orchestrelor UNMB. Etapa preliminară va fi realizată la nivelul catedrelor.

Diverse

În luna decembrie, UNMB a încheiat cu **Radio România Muzical**, **Radio România Cultural** și **TvRM** acorduri de parteneriat privind mediatizarea evenimentelor din UNMB în diferite emisiuni de actualitate (Info, Buletin Muzical, *Drive Time*, *Espresso*, *Matinal de weekend*, *Oaza de muzică*, etc).

Începând din luna ianuarie, pe cele 3 monitoare amplasate în cadrul UNMB se difuzează periodic știri și informații utile studenților și cadrelor didactice. Informațiile sunt intercalate între anunțuri publicitare și se redifuzează la un interval de 8 minute.

Redacția ACORD

Coordonator:
Antigona
RĂDULESCU

Redactor șef:
Irina BOGA

Redactori:
Tatiana NOIA
Andreiana
GEAMĂNĂ-ROȘCA
Florinela POPA
Mirela RADU

Design, tehnoredactare și producție:
NETBOOT -
www.netboot.ro

Puteți contacta redacția ACORD prin e-mail la acord@unmb.ro

ISSN 2066 - 0901

Cursul cu doi profesori

conf.univ.dr. Raluca Voicu

Când i-am spus rectorului nostru că prim violonistul cvartetului *Voces*, Bujor Prelipcean, având o stagiune mai „ușoară”, a confirmat că poate ține un *masterclass* la UNMB, nu mi-am imaginat că vom reuși să organizăm un curs atât de complex.

Inițial, mă gândisem la un master obișnuit ca desfășurare, de care să beneficieze formații camerale cu structuri diferite. Dan Dediu a imaginat un curs care să aibă în centrul atenției cvartetul (formație deloc ușor de alcătuit, pentru a cărei dezvoltare și evoluție în timp fiind necesare, în egală măsură, calități muzicale, intelectuale, dar și o mare disponibilitate de a lucra într-o echipă). Ba

mai mult, a alcătuit un proiect cu un titlu incitant: *Analogia ca miez al muzicii: Scenarii imaginare în muzica de cameră clasică pentru cvartet de coarde*. Proiectul a fost propus Fundației Colegiul Noua Europă, a fost acceptat și finanțat integral.

Concret, era vorba de realizarea unui curs opțional, pe durata unui semestru, având două componente,

una teoretică și una practică, unite în ideea abordării complexe a creației clasice pentru cvartet de coarde (Haydn, Mozart, Beethoven).

Componenta teoretică, susținută de prof.univ.dr. Dan Dediu, a propus cursanților o abordare analitică a lucrărilor și o atență explicare a elementelor care le apropie sau le diferențiază din punct de vedere stilistic.

Componenta practică, avându-l ca îndrumător pe violonistul și profesorul Bujor Prelipcean, a urmărit revelarea prin cântul propriu-zis a componentelor micro și macro structurale, abordarea problemelor stilistice în interpretare pornind de la citirea riguroasă a fiecărui text muzical, discutarea, prin comparație, a școlilor create de cvartetele *Amadeus*, *Alban Berg* ș.a.

Pe parcursul celor patru luni ale primului semestru, prin extinderea ariei tematice, a fost posibil ca la curs să participe peste 40 de studenți, componenți ai formațiilor de trio, cvartet, cvintet, sextet. Rigoarea și dezinvoltura, răbdarea și puterea de convingere, șarmul și umorul au colorat prelegerile și lecțiile practice, făcând ca săptămânile să treacă pe nesimțite.

La 6 februarie a.c. a avut loc ultimul curs al proiectului, concertul din sala Fundației Colegiul Noua Europă. Răspunzând unei mai vechi invitații lansată de conducerea fundației, de a susține un concert cu *Marea Fugă op.133* de Beethoven, Cvartetul *Voces* a folosit acest prilej pentru a face un gest generos de încurajare pentru tinerii aflați la un început de drum, cântând alături de ei în concert.

Auditoriul numeros prezent în sală a asistat la un eveniment muzical în care s-au succedat în *crescendo*

scurtele alocuțiuni ale celor doi profesori referitoare la derularea proiectului, evoluția a două formații camerale, care au interpretat prima parte a *Cvintetului op.81* de A. Dvořák (Ioana Ionescu - pian, Diana Jipa și Ioana Crudu - vioară, Simion Crudu - violă, Mladen Spasinovici - violoncel) și *Cvartetul KV 499* de W.A. Mozart (Cvartetul *Anima* - Roxana Oprea și Valentina Botnari - vioară, Adrian Vasile - violă, Octavian Lup - violoncel), totul culminând cu expunerea prof. Dan Dediu despre *Marea Fugă op.133* de Beethoven și interpretarea lucrării de către Cvartetul *Voces*.

Proiectul *Analogia ca miez al muzicii: Scenarii imaginare în muzica de cameră clasică pentru cvartet de coarde*, „cursul cu doi profesori”, a fost pentru toți participanții o experiență incitantă, prin ineditul ei. Reușita lui ne îndreptățește să credem că ar trebui să-l continuăm. Să avem speranța că vom reuși.

Schimb de experiență în cadrul programului Erasmus: Profesorii Shoshana Rudiakov și Yair Kless pe scenă și la catedră

Ioana Marghita

Urmărindu-i pe pianista Shoshana Rudiakov (Germania) și pe violonistul Yair Kless (Austria) îți dai seama ușor că cei doi alcătuiesc un cuplu interpretativ cu experiență. Dialogul este suplu și omogen, iar comunicarea are acea notă de familiaritate desprinsă dintr-o colaborare îndelungată și exersată pe parcursul a peste 20 de ani. Interpreții știu să compenseze neajunsurile sau micile accidente de parcurs cu grația naturaleții și în același timp să-și potenteze reciproc calitățile. În recitalul de luni, 16 martie, din Sala de concerte „George Enescu” cei doi au abordat un program alcătuit din trei lucrări, dintre care ultimele două sunt „clasice” ale repertoriului cameral: *Fratres* de Arvo Pärt, Sonata op. 108 în re minor de Johannes Brahms și Sonata op. 47 *Kreutzer* de Ludwig van Beethoven. De ce tocmai Arvo Pärt alături de Brahms și Beethoven? „A fost alegerea domnului Kless, dânsul este foarte atașat de această lucrare”, mi-a mărturisit zâmbind Shoshana Rudiakov în scurtul interviu acordat după recital. Într-adevăr, sonoritățile meditative ale compozitorului estonian se pliau convenabil pe frumoasa calitate sonoră a tușei lui Yair Kless, lucrarea asigurând totodată și rolul de antreu pentru un meniu din ce în ce mai dificil, încununat cu opusul beethovenian.

Am apreciat colaborarea strânsă dintre cei doi interpreți, cu atât mai mult cu cât, din punct de vedere temperamental, există diferențe notabile. În timp ce Yair Kless denotă o apetență pentru accentele colerice și fluctuațiile de umoare, Shoshana Rudiakov reprezintă tipul interpretului la care cerebralitatea se îmbină în mod fericit cu expresivitatea, stăpân pe o tehnică ireproșabilă, subordonată în mod firesc unei arhitecturi mentale permanent coerente și convingătoare.

Prezența Shoshanei Rudiakov și a lui Yair Kless la Universitatea Națională de Muzică din București s-a realizat prin intermediul programului de schimburi academice LLP Erasmus, cei doi interpreți fiind în același timp profesori extrem de apreciați în Germania și Austria. Academia de Muzică și Arte Dramatice din Stuttgart (Germania), unde Shoshana Rudiakov este în același timp profesor de pian și prorector, și Universitatea de Muzică și Arte Dramatice din Graz

(Austria), la care își desfășoară activitatea pedagogică Yair Kless, sunt două instituții renumite, parteneri de ani buni cu UNMB în cadrul programului Erasmus. Datorită acestei legături instituționale strânse, studenții români ai claselor de pian și vioară au avut ocazia, prin participarea la cursurile de măiestrie susținute de Shoshana Rudiakov și Yair Kless în zilele de 17 și 18 martie, să vină în contact cu două metode de predare considerate de top de către mulți studenți europeni. Este inutil să mai evidențiem avantajele acestor contacte și schimburi de experiență asupra studenților și implicit asupra viziunii lor interpretative. Diana Jipa (Master, anul I, Vioară) mi-a declarat că a apreciat în mod special „diplomația de care a dat dovadă domnul Yair Kless în observațiile sale, atitudinea nuanțată. Mie personal mi-a oferit indicații prețioase legate

mai mult de expresie. De asemenea, am apreciat foarte mult ideile sale originale despre frazare, la care nu avusesem ocazia să mă gândesc până atunci, și faptul că fiecare explicație teoretică era exemplificată imediat. Consider că a fost o experiență foarte bună, extrem de utilă și ar fi bine dacă s-ar face mai des asemenea cursuri de măiestrie. Nu este doar opinia mea – mulți dintre studenții de la vioară care au asistat la cursurile lui Yair Kless au fost impresionați de calitatea sa ca violonist și pedagog.” Și Alexandru Mălaimare (anul I, Vioară) a apreciat maniera caldă și eficientă de comunicare a lui Yair Kless: „Mi s-a părut interesant că metoda sa de predare se bazează pe un tip de cooperare între profesor și cursant, mai întâi stimulându-ne să ne găsim rezolvări la problemele interpretative, ajutându-ne de propria creativitate, pentru ca în final să ne ofere propriile sale soluții, excelente, din punctul meu de vedere. Prin întrebările și explicațiile sale m-a făcut să înțeleg și să adopt o nouă viziune asupra

modului în care îmi folosesc posibilitățile tehnice, pentru a exprima mai ușor ceea ce doresc într-o piesă anume.”

Dinu Mihăilescu (anul II, Pian) se declară la fel de impresionat de Shoshana Rudiakov: „Doamna Rudiakov este o persoană foarte deschisă – mi-a plăcut mai ales faptul că, în timp ce lucram, mi-a creat impresia unui prieten cu care colaborez și nu a unui profesor cu acea binecunoscută morgă didactică. Lecția cu dumea ei a fost interesantă mai ales fiindcă a reușit să-mi incite imaginația, să creeze o adevărată lume muzicală în interiorul unei singure partituri. Am asistat de asemenea la recital și am fost impresionat de pianistica sa desăvârșită.”

Dacă reacțiile din interior au avut un indiscutabil vector pozitiv, și opinia celor doi profesori Erasmus a fost la fel de favorabilă studenților. Dincolo de aprecieri, am reținut însă sfatul prețios al Shoshanei Rudiakov din finalul interviului pe

care mi l-a acordat, îndreptat către toți interpreții tineri, considerați de pianistă uneori prea impetuoși și entuziaști față de propria interpretare: „Îi sfătuiesc să se înregistreze cât mai des și să se asculte din exterior, fiindcă vor avea permanent surprize și doar astfel vor putea să se autoevalueze cu adevărat eficient. Este un îndemn pe care îl aplic și eu adesea, chiar și în prezent, fiindcă întotdeauna mi-a fost deosebit de folositor.” Drept mărturie a eficienței acestei atitudini permanente autocritice stau calitatea interpretărilor sale, sunetul inteligent și o viziune deschisă și versatilă asupra muzicii.

Interviu cu maestrul Cristian Mandeal

a consemnat *conf.univ.dr. Antiona Rădulescu*

Un proiect îndrăzneț a prins contur. La Universitatea Națională de Muzică din București, stagiul de orchestră beneficiază, pe lângă orele obișnuite de curs, de o îndrumare excepțională. Un mare maestru, repetiții concentrate la maximum, un concert pe scena Ateneului susținut de studenții noștri sub bagheta lui Cristian Mandeal, alături de trei interpreți de prestigiu și cadre didactice ale instituției noastre - Florin Croitoru, Marin Cazacu și Viniciu Moroianu - sunt reperle acestui proiect complex inițiat de conducerea UNMB: o schimbare de optică și o cale de perfecționare.

Cu o disponibilitate remarcabilă, maestrul Cristian Mandeal și-a întrerupt studiul partiturii în timpul pauzei repetițiilor de la UNMB și ne-a împărtășit câteva idei legate de participarea domniei sale la proiectul muzical în curs de desfășurare în perioada 2-8 martie.

Ce v-a determinat să acceptați participarea ca prim invitat la proiectul acesta?

Hai să încep printr-o glumă: ...e microbul ce mă macină, acela de a face mereu câte ceva și care nu mă părăsește de când mă știu. Am, nu am treabă, eu îmi fac de lucru - acesta este primul motiv.

Gândindu-mă serios însă, motivul real este încercarea de a iniția un alt tip de învățământ în ceea ce privește cursul de orchestră, pentru că despre asta vorbim în cele din urmă.

Ceea ce am constatat de foarte, foarte mulți ani ca dirijor al mai multor orchestre din țară, dar în special la *Filarmonica Enescu*, unde mă aflu de 20 de ani, este faptul că toți noii instrumentiști pe care îi primim în orchestră au probleme, cel puțin pentru un timp, de a se integra în ansamblu, de unde reiese clar faptul că acești oameni nu sunt pregătiți pentru orchestră din școală. Desigur că a pleda pentru importanța

învățământului orchestrei este aparent inutil: o majoritate covârșitoare din produsele unui conservator se vor ocupa cu cântatul în colectivitate, într-o orchestră. A intra astăzi într-o orchestră în care se desfășoară o activitate de vârf implică niște pretenții pentru care tinerii nu sunt pregătiți. Cred că există un punct de vedere greșit în UNMB. Nu se cunoaște și recunoaște pretenția nivelului de performanță la care un instrumentist trebuie să ajungă pentru a-și găsi locul într-o orchestră.

Astăzi, nivelul orchestrelor este atât de ridicat peste tot în lume... Iar noi, în România, încercăm cumva să ajungem

proporție, probabil, infinitezimală. În schimb, soliști ratați și orchestranți incapabili... găsim pe toate drumurile! Instrumentiștii care încearcă să ajungă soliști, deci să trăiască din solistică, reușesc într-o prea mică proporție, iar pe de altă parte aceștia ori nu acceptă să intre într-o orchestră, ori **nu sunt buni** pentru orchestră. Pentru că, fără să dau nume, mă pot referi la oameni care cântă ca soliști într-un mod insuficient, dar care, încercând să intre la Filarmonică la noi, nu au fost primiți: pur și simplu nu îndeplineau standardele de performanță specifice, necesare pentru un instrumentist de orchestră!

Revenind, cred că acest curs trebuie regândit din punctul de vedere al UNMB. **Cred că trebuie o viziune cu "bătaie" în viitor, evident, pentru că nu se face nici o minune peste noapte...** Trebuie restructurat ceva, luându-se ca model alte locuri în care orchestrele, se știe, sunt mai bune. Model poate să fie Germania, model poate să fie Anglia, model pot fi Statele Unite. Iată niște țări în care activitatea de orchestră și performanța orchestrelor sunt unanim recunoscute ca fiind maximele. Deci ne putem pune întrebarea ce fel de instrumentiști sunt pregătiți în Conservatoarele din aceste țări? Și, mai mult: în ce direcție și cum sunt educați ei, încât orchestrele germane,

zile pentru un concert.

V-am dat un singur exemplu din Statele Unite. La Berlin, ca să ne întorcem în Europa, la *Universität der Künste*, există două sau trei orchestre, fiecare cu profesorul ei - profesorii sunt toți dirijori profesioniști și cu o carieră individuală independentă, care predau cursuri de orchestră pe cicluri. Aceia vin de trei ori pe an câte două săptămâni în care timp se repetă patru ore zilnic. Finalizate prin trei concerte cu tot atâtea programe diferite. Asta înseamnă că într-un an de zile au învățat un minim de nouă lucrări cu care un student se alege în momentul în care a absolvit un astfel de curs. Este bunul lui câștigat pentru o viață la nivel de performanță, de concert. Modul de desfășurare în timp a activității este concentrat pe cicluri și nu pe o oră sau două pe săptămână, așa cum se face aici fără nici un folos și din care tinerii nu înțeleg practic nimic.

Un al doilea aspect la fel de important, dacă nu chiar și mai important decât primul, este cel al selecției orchestrei. Se știe că o orchestră nu poate să fie formată din elemente prea diverse ca valoare. O orchestră, ca să funcționeze la un anumit grad, trebuie să fie constituită din membri omogeni ca valoare. Nu poți să faci o orchestră fără un prim flaut, în schimb cu un foarte bun prim oboi; fără un prim corn

minunat și, în schimb, cu o foarte bună trompetă. Nu se poate! Lucrul acesta elimină ideea orchestrei anilor I, II sau a anilor III, IV, pentru că se poate foarte bine întâmpla ca în anul I să nu găsești nici un fagotist, în schimb să ai minunați corniști. **Nu poți face orchestră pe ani de studiu, o faci pe valoare.** Se poate crea o orchestră A, pentru care se dă concurs din toți anii și care abordează un anume repertoriu, capabil de a fi executat de o orchestră foarte bună. Există apoi o orchestră B și eventual o orchestră C, iar repertoriile se adaptează ca pretenții și ca dificultate în funcție de grupa valorică de orchestră din care faci parte. Așa se face cursul de orchestră. Lucrul acesta l-am explicat în foarte multe dăți și conducerilor vechi ale Universității și până acum nu am avut audiență (poate că și acelea au înțeles, dar nu au putut s-o facă).

Domnul Dan Dediu a avut curajul să inițieze un astfel de tip de activitate restructurată.

Acum este vorba de o orchestră mai mult sau mai puțin selectată, din păcate nu suficient, în sensul în care există încă diferențe de valoare prea mari între anumiți instrumentiști. Ar fi fost un cu totul alt impact la tineri dacă ar fi dat concurs pentru a face un *master class* cu mine o săptămână, dar, oricum, s-a încercat măcar o selectare a unor elemente bune. S-a înțeles apoi necesitatea continuității activității, chiar dacă nu pe două săptămâni eșalonate, ci pe o singură săptămână, în schimb foarte intensă și intensivă, cu două repetiții pe zi, ceea ce - cumva - compensează în timp ceea ce s-ar fi putut face mai confortabil în două săptămâni. Studenții ar fi făcut astfel patru ore de orchestră dimineața, după care ar fi putut să meargă la alte activități sau să studieze materialul. Oricum, ideile au fost îmbrățișate: *unu*, o orchestră selectată, *doi*, o concentrare în timp a activității unui program întreg. Iată un început care, dacă va fi perfecționat (orice este

"Nu poți face orchestră pe ani de studiu, o faci pe valoare."

perfectibil și nici un început nu este perfect), va duce la o altă viziune, o altă concepție și alt rezultat - în cele din urmă - al pregătirii studenților pentru viitor.

Care sunt calitățile indispensabile ale unui instrumentist într-o orchestră?

1. Trebuie să fie la nivel individual un instrumentist de foarte înaltă performanță.
2. Să aibă o educație muzicală generală foarte solidă, să înțeleagă ce cântă, nu doar în sens cantitativ.
3. Să aibă o foarte bună educație camerală pentru a fi capabil de a se relaționa cu ceilalți în cântat.
4. Trebuie să aibă capacitatea să se exprime în colectivitate.

Continuare în pagina 5

englezești sau americane au nivelul pe care îl au? Aceste întrebări cred că ar trebui să și le pună și Universitatea de Muzică din București sau, în general, universitățile din România. Pentru că oamenii aceia sunt pregătiți, bineînțeles, instrumental la un foarte mare nivel, dar, în același timp, sunt pregătiți încă din timpul școlii elementare și medii prin orchestre de copii de 10-12 ani, apoi prin orchestre de elevi de 15-17 ani, iar apoi de tineret, care au nivel local, regional, național și nivel internațional. Astăzi există tot felul de activități de orchestră la toate treptele de vârstă și de pregătire, iar în Conservator acest curs devine **covârșitor ca importanță**.

Vă dau un singur exemplu. La *Indiana School of Music*, una dintre marile universități de muzică din Statele Unite, cu sediul la Bloomington, despre care toată lumea a auzit și care are 5000 de studenți la diverse secții, există cinci orchestre simfonice, o orchestră de operă, o orchestră de cameră și o orchestră de muzică contemporană! Fiecare dintre acestea sunt conduse de câte un dirijor care lucrează în mod constant cu ele și care dă concerte cu fiecare dintre acestea. În timpul verii, pe baza unui concurs de selecție, este formată orchestra Festivalului Universității din Bloomington. Cursurile de aici sunt conduse de dirijori de nivel internațional și sunt considerate ca fiind *master classes*. Din această orchestră fac parte cei mai buni studenți, "crema cremelor" orchestrelor din timpul anului. La aceștia se adaugă, îmi cer scuze față de profesorii noștri, se adaugă deci profesorii lor de instrument. Primul trompetist este ex-primă trompetă la Chicago și predă trompetă la Bloomington, deși nu are doctoratul în muzică, primul trombonist este ex-prim trombon la Boston și predă trombonul la Bloomington, primul violoncelist este asistentul lui Janós Starker și cântă în orchestra festivalului alături de studenții lui și așa mai departe. Faci *Sacre du printemps* fără nici o problemă cu o orchestră de genul acesta, în care primul timpan îl cântă profesorul de la clasă și al doilea timpan, cel mai bun dintre studenții lui. Se creează o orchestră de elită în timpul verii care realizează o multitudine de programe într-un timp record de doar trei

"Cred că trebuie o viziune cu "bătaie" în viitor, evident, pentru că nu se face nici o minune peste noapte..."

din urmă acest nivel (asta este deja o altă discuție - cea despre nivelul actual al orchestrelor românești, care oricum se străduiesc să reducă din handicapul pe care îl au față de orchestrele străine...).

În concluzie, nivelul orchestrelor crește, iar nivelul de pretenții pentru un om care poate fi admis într-o orchestră crește și el odată cu dezvoltarea nivelului general al orchestrelor din România. Nu mai vorbesc despre *Filarmonica George Enescu*, unde pretențiile sunt chiar foarte înalte. Vă dau un simplu exemplu: un concert-maestru dintr-o altă orchestră a dat concurs la noi pentru a intra ca instrumentist la *tutti* și nu l-am primit, deci exigențele noastre sunt foarte ridicate în momentul de față, în tot ceea ce privește performanța artistică a unui viitor membru al orchestrei. Deplâng faptul că în UNMB acest studiu nu este suficient de serios gândit și urmărit. Se prepară în mod eronat instrumentiști pentru o activitate imaginară solistică la care se ajunge rarissim, într-o

Continuare din pagina 4

Așa cum o persoană trăiește fără a se simți constrânsă într-o societate condusă de niște legi, același lucru se petrece și în orchestră, care nu este altceva decât o societate transpusă pe plan muzical și în care modul nostru artistic de exprimare trebuie să fie ca și modul nostru de exprimare socială: pe de-o parte te exprimi plinar ca individ, pe de alta "suferi" niște constrângeri pe care ți le impune condiția de ființă socială.

Cu alte cuvinte, un instrumentist trebuie să se audă pe el, dar în același timp să-i audă pe toți și să colaboreze cu întreaga orchestră, iar din punct de vedere omenesc trebuie să fie un element convenabil pentru societatea din care face parte.

Nu vă ascund faptul că în ultimii ani am primit instrumentiști în orchestră la Filarmonică luând în

considerare și acest ultim factor. Poate că am întâlnit uneori instrumentiști care mi-au spus în primul moment mai mult, dar în al căror comportament sau educație nu credeam, alteori poate că am preferat un instrumentist care să se integreze atât muzical, cât și social într-o instituție de artă față de un pseudo-virtuoz. În cele din urmă contează aportul și eficiența exprimării în comunitate.

Cum au decurs repetițiile cu orchestra UNMB?

Până una alta, bine, în sensul în care cred că și ceea ce se întâmplă pe scenă acum între ei și mine vine să confirme ceea ce am spus. Ei se simt motivați, iar acest lucru este o evidență. În momentul în care am trecut de a șaptea repetiție și disciplina este încă la fel de bună ca la prima

repetiție, înseamnă că mi-am atins scopul. Înseamnă că oamenii aceștia sunt efectiv interesați. **Indisciplina apare în momentul în care pe tânăr nu îl interesează ceea ce i se dă.** În momentul în care el chiar crede în ceea ce face sau i se pare că primește ceva care îl motivează, el devine atent. În momentul în care îi servești în permanență un subiect de concentrare și de interes, el nu are nici un motiv să-și disperseze atenția, activitățile, să se comporte altcumva decât cu o maximală atenție. Sigur că depinde foarte mult de cine și cum este condus acest tânăr. **Deocamdată nu am a mă plânge, nici eu de studenți, nici ei de mine, și facem treabă bună. Cu toate că sunt neexperimentați și inegali ca valoare, cred că în cele din urmă concertul va dovedi că se poate face totuși orchestră într-o săptămână.**

Lector univ. Alexandru Ganea. Această săptămână a fost gândită ca un ciclu de 12, chiar 13 repetiții, dacă o socotim și pe cea generală. Întâlnirile cu maestrul Mandea s-au derulat într-un ritm alert, extrem de condensat: câte două în fiecare zi, dimineața și seara, fiecare având o durată de trei ore.

Selecția membrilor orchestrei a fost una riguroasă, formula finală conținând majoritatea studenților noștri foarte buni.

Pentru UNMB, acest proiect este un nou mod de a aborda cursul de orchestră. Densitatea și mai ales consistența repetițiilor s-au reflectat pozitiv în atitudinea studenților: au fost, pe tot parcursul săptămânii, foarte atenți, concentrați, dornici de a răspunde într-un mod corespunzător cerințelor maestrului, s-au adaptat cu succes unui alt tip de gestică dirijorală și mai ales unui profesionalism dus până la capăt.

După părerea mea, scopul acestui demers artistic a fost atins cu succes: tinerii noștri instrumentiști au avut la pupitrul dirijoral un mare maestru, care le-a împărtășit cu multă generozitate din vasta sa experiență și de la care au învățat o mulțime de lucruri utile cântatului în orchestră.

Concertul care a finalizat acest proiect a fost unul foarte bun. Scena Ateneului, pe lângă acustica sa excepțională, are o încălzire emoțională aparte. Felicit membrii orchestrei noastre care s-au descurcat admirabil! Îi mulțumesc maestrului Mandea pentru această săptămână extraordinară!

Leonard Boga. Repetițiile la care am asistat au fost foarte interesante pentru mine ca tânăr dirijor cu atât mai mult cu cât, fiind vorba de o orchestră studențească, problemele cu care maestrul Mandea s-a confruntat au fost diverse și nu întotdeauna ușor de rezolvat. Am aflat nu doar soluții de circumstanță, legate concret de momentele partiturii, ci și idei generale care includ în ele particularul. De exemplu: Ce presupune conceptul dramatic al muzicii? Afectează acesta tempo-ul? Cum se întâmplă acest lucru la Brahms? Sunt doar câteva întrebări la care maestrul Mandea a răspuns verbal și mai ales practic, muzical!

Marius Hoghi. Este o experiență foarte bună. În comparație cu orchestra pe care o facem la universitate, totul durează acum doar o săptămână, munca este foarte concentrată. Totul se face mult mai repede și trebuie să fii mult mai atent. S-ar lucra mult mai bine dacă toți s-ar concentra – câteodată merge mai greu, câteodată mai repede.

Rareș Pahonțiu. Cu maestrul Mandea am lucrat foarte bine. Am aflat lucruri noi despre celelalte instrumente, spre exemplu, despre diferite moduri de atac, moduri de respirație. Domnul Mandea s-a axat foarte mult pe redarea exactă a textului muzical. Se simte, se vede că dumnealui crede în muzică. Unii dintre noi cântă sau au colaborări în orchestre – este deci o experiență utilă.

Voinea Leonard. De la prima repetiție cu domnul Mandea am avut de învățat. Este un om extraordinar. Știe foarte multă muzică. Noi nu avem o mare experiență

și cântăm mai mult notele. Cu dumnealui am făcut foarte multă muzică: tot ceea ce ține de atac, de densitate, durate, de timbru și înălțimi. Este un pas înainte pentru noi. Este o experiență în plus care o să ne ajute mai departe, iar aceste proiecte ar trebui să fie mult mai dese și mai susținute de facultate.

Liliana Niculescu, Alexandra Potângă. A fost o idee foarte bună. Avem de învățat foarte multe lucruri de la maestrul Mandea. Este unul dintre puținii dirijori cu care am lucrat la acest nivel (mă refer la alți dirijori din țară, sub bagheta cărora am mai cântat). De prea puține ori se face treabă ca aici și sunt încântată. Programul de repetiții este foarte greu, foarte încărcat, se fac două repetiții pe zi, ceea ce ne solicită foarte mult. Fizic este foarte greu de rezistat – aseară (joi, 5 martie, n.r.) s-au observat primele semne de oboseală. În principiu, mulți dintre noi suntem obișnuiți cu un program încărcat, serviciu, școală, colaborări, dar acum este vorba de un aport mare de cunoștințe și de concentrare, multe ore de repetiție și trebuie să facem față.

Lucian Beschiu. Repetițiile din această săptămână nu au fost o simplă pregătire pentru un concert, ci, în primul rând, un act pedagogic valoros. Principala temă a fost responsabilitatea orchestrantului față de sine (ca muzician instrumentist) și față de orchestră. A fost un început dificil pentru toți cei implicați, dar prețios și necesar. După unele repetiții solicitante, Cristian Mandea spunea că poate la concert se va întâmpla un miracol. Miracolul este de fapt acela că am avut parte de așa o instruire în această săptămână. Mai dorim asemenea miracole la noi în Universitate.

Despre importanța de a avea o orchestră

Alice Tacu – anul III Muzicologie

După o săptămână de repetiții solicitante cu dirijorul Cristian Mandea, Orchestra UNMB a intrat în concert pe scena Ateneului. Pregătirea programului a fost destul de anevoioasă, dar pe lângă lecția de muzicalitate pe care instrumentiștii au primit-o, la fel de mult a însemnat și încercarea de a clădi un spirit de unitate a ansamblului. Multe piedici au pornit tocmai de la lipsa unei mentalități „sănătoase”, „de echipă”, privind orchestra ca organism complex, în care toate instrumentele sunt la fel de importante și îndeplinesc o funcție indispensabilă. Aici a fost poate punctul central al învățăturii din săptămâna aceasta.

Lucrările - Claude Debussy, *Preludiu la după-amiază unui faun*, Paul Constantinescu, *Concertul pentru pian, vioară, violoncel și orchestră*, Johannes Brahms, *Simfonia nr.1* - au alcătuit un adevărat program de stagiune atât prin dificultate și consistență, cât și prin lungime. Punctez în mod special integrarea *Triplului concert* în repertoriul orchestrei; este o lucrare grea, dar îți răsplătește munca prin frumusețe, iar muzica românească bună trebuie promovată cât mai mult. Abordarea programului per total a cerut tact și răbdare fie din nevoia unei interpretări nuanțate prin specificul opusului, fie din grija de a ține pe

picioare o construcție fragilă, pentru care era necesară o comunicare cât mai prezentă cu dirijorul. Toate aceste elemente au dus la sudarea ansamblului și au fost o piatră de încercare pentru o orchestră de tineret - și poate într-o măsură și mai mare pentru dirijor...

Sarcina pe care Cristian Mandea a dus-o la bun sfârșit a însemnat un câștig valoros pentru orchestra Universității. Deși este abia un vlăstar în drumul de formare pe care trebuie să-l parcurgă, continuarea colaborărilor cu dirijori de talie internațională va oferi orchestranților prilejul de a înțelege importanța de a cânta într-un ansamblu de acest fel și poate, treptat, opțiunea de a alege o carieră în orchestră va fi din ce în ce mai răspândită. Realist gândind, o Universitate nu poate să producă atâția soliști pe an pe câți studenți admite pentru studii și, astfel, educarea instrumentiștilor pentru cât mai multe direcții muzicale trebuie luată serios în calcul. În străinătate, muzica de cameră și orchestra sunt puse pe picior de egalitate cu solistica, iar la noi se tinde spre a le gândi mai degrabă ca pe ceva secundar.

Chiar dacă schimbarea modului de a privi muzica nu se face de azi pe mâine, acest nou proiect pentru tinerii muzicieni este binevenit, iar concertul dirijat de Cristian Mandea un eveniment deschizător de drumuri.

ORCHESTRA SIMFONICĂ A UNMB

Stagiul: 2 - 8 martie,

dirijor Cristian Mandea

Vioară:	Roxana Oprea Elena Botezatu Florina Petrescu Iulian Badea Alexandru Gherman Ioana Ionescu Mihaela Dobrescu Maria Mihai Viorina Panait Tudor Diaconescu Siviu Gherasimescu Lavinia Catană Iulia Ghindă Michael Georgescu Vladimir Ștefănescu Cristina Voicu Alina Goleanu Alexandru Marian Alexandra Radici Lavinia Zota Alexandra Ene	Bass:	Vladimir Toma Cristian Iordache Ionuț Bărlan
Violă:	Delia Jitariu Liliana Mitulescu Diana Alexandru Adrian Vasile	Flaut:	Andrei Cerevcov Cezar Knihinschi George Nițică Simona Eftinoiu Teodora Ducariu Amalia Iordache Maria Petrescu Ana-Maria Radu Alexandru Olaru
Cello:	Angelica Diniță Andreea Ghițan Alexandra Potângă-Cotoșman Gabriela Bokor Mladen Spasinovici Diana Popescu Radu Sinaci Darius Tereu Octavian Lup	Oboi:	Claudiu Danciu Alexandru Abramovici Mihai Rebac Radu Gabriel Stan Andrei Popa Tudor Popescu Ștefan Săndulescu Leonard Voinea Paul Aniculăiesei Cosmin Stoianof Marius Judeanu Cristian Lupu Mihai Dima Octavian Bogdan Cristian Andronache Cristian Costache Vlad Bojoga Cristian Lăbuș
		Clarinet:	Marius Hoghi Dan Alexandru Rareș Pahonțiu Daniel Iudean Paul Luculescu Andrei Stan Ioana Comșa
		Fagot:	
		Corn:	
		Trompetă:	
		Trombon:	
		Tubă: Percuție:	
		Harpă:	

Ani de studenție

asist.univ.drd. Irina Boga

Se duc (sau ar trebui duse!) tot felul de lupte manageriale pentru a dovedi posibilităților doritori că muzica nu numai că nu a murit încă, dar că merită a fi studiată și trăită atât din pasiune, cât și ca meserie. În mod ideal, pasiunea și meseria se pot întâlni aici, la UNMB. Problemele nu s-au schimbat mult în decursul deceniilor; iată că în 1951, deși pleca de la ideea că "prima calitate a unui compozitor" bun (să înlocuim poate termenul cu cel generic de muzician) "este să fie mort", Arthur Honegger nu înceta să creadă și în momentele de miracol pe care ți le oferă sporadic lumea sunetelor, de cele mai multe ori văzută din afară ca "fie foarte ușoară, fie ca o minune". Cu toate acestea, chiar și atunci punea în discuție viitorul incert al celor ce aleg să facă din muzică o meserie. Dar cum convingi astăzi tinerii că merită să investească forță în studiul profesionist al muzicii? Sau mai bine spus, cum mai reușesc tinerii să ne convingă că studiază muzica cu adevărat din necesitate launtrică și nu precum o consecință tristă a unui orizont gătit, iminentă a finalizării unui "liceu vocațional". Am propus studenților din anii terminali ai UNMB un chestionar care să deslușească, măcar la suprafață, câteva din explicațiile pe care probabil că nu îndrăznesc nici ei să și le ceară. Trebuie spus de la bun început că majoritatea au acceptat o doză de sinceritate în schimbul promisiunii anonimatului. Cu toate acestea veți întâlni și mărturii semnate, pentru că nu lipsesc nici tinerii ce au responsabilitatea propriilor convingeri.

Am pornit cu întrebarea șablon De ce ați ales să studiați muzica? Întrebare tip – răspuns pe măsură: "din pasiune (cu varianta plăcere)". Pasiunea este un lucru mare, am comenta noi, precum au spus-o deja alții mai mari. Avem și alte posibilități de ezitare, ușor descurajante, de tipul: "nu știu" sau "nu eu am ales, părinții m-au dat la Liceul de Artă în clasa I..." Pentru altcineva răspunsul ia forma unei confesiuni dulci și naive: "eram mic și aveam un penar în formă de pian și cântam la el. În concluzie am vrut muzică". Iată și o variantă pe care nu îmi face plăcere să o

întâlnesc: "deoarece am studiat muzica timp de 12 ani și nu am avut curaj să o iau de la capăt cu altceva". Dar să lăsăm umbrele în urmă, trecând către orizonturi mai senine: "inițial (când aveam 5 – 6 ani) pianul a fost o metodă aleasă de părinții mei ca să-mi direcționeze energia. A funcționat și după aceea am ales (eu, nu noi) să merg mai departe. Treptat m-am hotărât să fac muzicologie, pentru că era domeniul cel mai apropiat de ceea ce mă interesează (muzică + analiză + literatură + antropologie + sociologie, etc.)." "Deoarece este un domeniu care aduce multă satisfacție psihică, fizică. Muzica este liniștitoare, plăcută și oferă anumite stări psihice care ne conferă o bună stare și dispoziție. Muzica este hrănitoare sufletului. Mi-am ales muzica pentru a putea oferi la rândul meu o hrană sufletească celorlalți oameni." (Radu Teodorescu)

Sau "muzica este o formă de manifestare și de exprimare care consider că mă caracterizează." (George Rizea) "La început am considerat că îmi place și că am talent, dar pe parcurs pasiunea a început să dispară (nu complet)...deci încă mai există speranță. "Oarecum dintr-un concurs de împrejurări. Tatăl meu a cumpărat un pian vechi datorită pasiunii lui pentru obiecte de artă. Am început să iau ore și mi-a plăcut. Cam în același timp, am început să cânt la fanfara din Petrești (Lucian Beschiu)".

Ce credeți că veți face când terminați studiile?

"Momentan nu știu. Dar sper din tot sufletul să mă pot angaja în domeniu". Urmează în răspunsurile tinerilor un șir îngrijorător de indecizie; dar există și optimism: "profesor, inspector"! "Voi încerca să îmi creez și o profesie din muzică, nu doar o pasiune". Sau determinare: "cel mai probabil voi încerca să lucrez în radio, tv sau presa scrisă după încheierea unor studii post-universitare (sau chiar înainte). Cochetez și cu ideea de a pleca din țară. În orice caz, mi se pare important să mă angajez cât mai devreme și dacă nu pot face asta în domeniul meu, voi încerca în altul." "Nu știu...văzând și făcând. Important e să-ți creezi cât mai multe abilități și să-ți lași cât mai multe porțițe deschise." (Alice Tacu) "După terminarea studiilor voi continua să îmi dezvolt propria

afacere pentru că asta îmi asigură venitul fără nici o problemă, iar legat de muzică voi continua prin studiu și muncă, ca să pot avea posibilitatea să îmi îndeplinesc visul de a dirija Carmina Burana cu orchestra Operei din Viena." (Vlad Mateescu).

Care este rolul studiilor superioare în educația dumneavoastră?

"Studiile superioare mă vor pregăti pentru adevăratul examen: viața." (V. Mateescu) "Un om cu studii superioare este un om integru"...oare? "Reprezintă o verigă sine qua non între noviciat și profesionalism." "Completează acumulările de o viață în domeniul muzicii." "De pe urma studiilor sper să-mi câștig existența." "Rolul lor este să ne ajute să depășim stadiul de acumulare de cunoștințe și să învățăm să ne construim un sistem propriu de gândire. De asemenea, ele reprezintă un fel de legătură dintre școală și lumea reală. Cunoaștem oameni din domeniul nostru și învățăm cum cum merg de fapt lucrurile." "Foarte importante. Prin aceste studii mă specializez în dirijat de orchestră și învăț cum poate fi abordată muzica (creativ, analitic, interpretativ etc.)." (L. Beschiu)

Ce cursuri vi se par folositoare în pregătirea dumneavoastră ulterioară?

"Aproape toate. În mod deosebit istoria muzicii, forme, estetică și muzicologie". "Venind cu un țel bine definit, cele care reprezintă muzica bizantină." "Sigur că pot să enumăr câteva materii necesare în mod evident, cum ar fi cele strict legate de specialitatea aleasă. Dar pe de altă parte, utilitatea diferitelor obiecte se dovedește și în timp, în funcție de cursul activității noastre profesionale." (A. Tacu) "Cele de practică interpretativă și cele în care muzica este analizată din punct de vedere formal, stilistic, istoric și pe gen." (G. Rizea)

Ce cursuri vi se par mai puțin necesare?

"Cele care transformă oarecum muzica din artă în știință." (G. Rizea) "Toate materiile sunt necesare. Problema nu este că facem anumite materii, ci cum le facem." (L. Beschiu).

continuare în pagina 8

EXEGETICA

Tiberiu Olah și multiplele fațete ale postmodernismului

prof.univ.dr. Grigore Constantinescu

După un timp de la momentul despărțirii de Tiberiu Olah, la simpozionul organizat în luna mai a anului trecut, impresia dominantă a fost aceea că, prin asemenea acțiuni, se poate lupta totuși împotriva uitării, în favoarea cunoașterii mai adânci a operei unui artist, a epocii sale. Tiberiu Olah are dreptul la această atitudine, deoarece de la el izvorăște nu numai o muzică prin care România este prezentă în lume. Totodată, ideile de creator, ideile estetice pilduitoare ne conduc spre gânditorul Tiberiu Olah, de la care vine o moștenire extrem de bogată.

Am asistat la prezentarea unui volum, care face obiectul însemnărilor de față, prezentat într-o după-amiază, în aula Palatului Cantacuzino. Preocuparea pentru aducerea la lumina tiparului (Editura Muzicală, 2008) a textelor lui Tiberiu Olah privind „multiplele fațete ale postmodernismului” aparține unei tinere compozitoare și artiste înclinată spre cercetarea muzicologică, dr. Olgața Lupu. Ideea unui prim capitol, cu studii semnate de Corneliu Dan Georgescu, Valentina Sandu-Dediu, lansează tematica generică a simpozionului, acum a cărții,

dovedindu-se interesantă, pentru că stabilește fundamentarea conturării noțiunii de postmodernism, așa cum înțelegem că o proiecta și Tiberiu Olah. Urmează în comunicările simpozionului – capitolul II – demersul prin care ni se răspunde unde se situează personalitatea marelui compozitor în dialogul cu această orientare. Răspunsurile sunt diverse, uneori incitante prin întrebările și propunerile oferite de autori ca Octavian Nemescu, Eugen Wendel, Valentin Timariu, Liviu Dăncănu, Laura Manolache și Olgața Lupu. Firește, fiecare asemenea evaluare tematică analitic-estetică aflată în vecinătatea postmodernismului, pe de o parte, a creației lui Tiberiu Olah pe de altă parte, ar merita un comentariu amplu. Fiind totuși studii, ele trebuie însă...studiate. Le semnalăm acum, pentru evenimentul întâmplat, meritat deplin de Tiberiu Olah, cred că și de către alți creatori care au făcut gloria școlii românești în ultimele decenii ale secolului trecut. În acest sens, unicatul ar putea deveni ciclu, ceea ce ne-ar onora exemplar în lumea gândirii muzicale românești și internaționale.

O poartă spre suflete

Laura Popescu – anul II Muzicologie

„Orice idee mare, oricât de completă ar fi, trebuie să aibă o poartă... de comunicare cu oamenii”, afirma Tiberiu Olah. Acum, după dispariția sa, ideile și trăirile pe care a dorit să le transmită celorlalți fie ca autor, fie ca mentor se materializează doar prin intermediul muzicii. Astfel am perceput **CONCERTUL - PORTRET OLAH** din 25 februarie, desfășurat în „Sala Enescu” a UNMB – inițiativă a compozitoarei Doina Rotaru, în colaborare cu profesori și studenți ai instituției gazdă. Evenimentul s-a petrecut într-o atmosferă caldă, apropiată și a alăturat momentelor muzicale scurte comentarii ale interpreților ce l-au cunoscut și apreciat, de asemenea ale fostei sale discipole într-ale compoziției, Olgața Lupu – coordonatoarea Proiectului OLAH 80 –, ce a expus pe scenă și un sugestiv colaj de fotografii și citate. Programul a debutat cu *Sonata pentru clarinet solo „Măiastra”* (1963), partitură emblematică, ce se înscrie în ciclul Brâncuși (a doua lucrare). Aceasta pune în valoare o mare bogăție de resurse expresive și tehnice ale clarinetului ce au fost dezvoltate în acea seară prin interpretarea lui Constantin Urziceanu. Aleasa ținută interpretativă a duoului Diana Moș - Adriana Maier a subliniat apoi adecvat contrastul de caracter al timpuriei *Sonatine pentru vioară și pian* (1955, revizuită în 1963), distinsă în 1965 cu Premiul Academiei Române.

Un alt reper al repertoriului contemporan ce poartă semnătura lui Tiberiu Olah, *Sonata pentru*

flaut (1978), a prins viață prin cântul natural, inteligent, expresiv al lui Ion Bogdan Ștefănescu, ce a mărturisit cu admirație: „de câte ori o cânt, descopăr lucruri noi”.

Prima audiere a opusului *Incontri spaziali* (1989) pentru percuție (vibrafon, marimbă, glockenspiel) și bandă (mediu electronic) în interpretarea lui Alexandru Matei a sugerat un moment de suspendare, de plutire și luptă cu gravitația. Amplu ca dimensiune, discursul sonor dezvoltă pasiunea compozitorului pentru eterofonie, pentru culoare timbrală, precum și generozitatea tonului liric.

În final, cvintetul *Invocații* (1975) a prins tentă de teatru instrumental în versiunea conferită de Constantin Urziceanu (clarinet), Diana Moș (vioară), Marian Movileanu (violă), Bogdan Popa (violoncel) și Mihai Măniceanu (pian), sub conducerea lui Alexandru Solonaru. Au fost introduse, pe lângă instrumentele menționate, și 4 fluieri, o armonică și 2 clopote. Momentele de virtuozitate au alternat aici cu cele de relaxare, solicitând contrast dinamic și o bună dozare a dramaturgiei.

Pe omul Tiberiu Olah nu l-am cunoscut. Am fost însă încântată să-i descopăr portretul sonor.

Dumitru Gilbert Dragoș – anul I Sinteză muzicologică

Începând cu 2001, Editura Universității Naționale de Muzică din București lansează peste o sută de titluri de carte ce acoperă toate domeniile de interes pentru iubitorul artei sunetelor: analize, partituri, interpretare.

Recomandările Editurii UNMB

Pornim astfel un periplu printre rafturile editurii cu lucrarea Biancăi Luigia Manoleanu intitulată *Direcții poetice în creația românească de lied a secolului XX*, apărută în anul 2005.

Cartea, conținând cu puțin peste o sută de pagini, ne pune în fața experienței unei interprete de lied, împărtășind câte ceva din arta înțelegerii adânci a muzicii. Scriind cu dragoste pentru lirism, cu patos științific și zone de abundență adjectivală, autoarea oferă o îmbinare de comentariu literar și analiză formală, melodică și armonică sub denumirea de *melopoetică*.

Totodată, lucrarea conține liste cu titluri de lieduri din

creația compozitorilor autohtoni aplecați atât către versurile poezilor noștri, cât și ale celor din literatura universală.

Liedul, muzica și poezia cultă oferă, pe fondul unor forme de cele mai multe ori simple, briliante estetice cu reflexe sofisticate, meșteșugite în bijuterii lirice de o certă aristocrație spirituală.

FLASH**Concerte**

În perioada 14 decembrie 2008 – 23 martie 2009, UNMB alături de Radio România Muzical și TVR Cultural a organizat seria de concerte „**Stagiunea tinerilor muzicieni**”.

În cadrul acestui ciclu de evenimente, în sala „Enescu” a UNMB a avut loc pe data de 11 ianuarie ora 17 prima reprezentație în concert a operei baroce „**Dido și Aeneas**” de Henry Purcell, în interpretarea **Studioului de Operă al UNMB**.

Distribuția: **Emanuela Pascu** (Dido), **Rodica Vică** (Belinda), **Mihai Dogotari** (Aeneas, Mercur), **Florentina Cernat** (Discordia, Marinarul), **Ana Cebotari**, **Valentina Naforniță** (două Harpii), **Isabella Maria Măciucă** (Cupidon). Dirijor: lect. univ. **Alexandru Ganea**; regia: lector univ. **Daniel Prallea – Blaga**; maestru de cor: **Daniel Jinga**; coregrafia: **Lavinia Ionela Huțanu**; la clavecin: **Adina Cocârgeanu**.

REMEMORĂRI**Simpozion comemorativ VASILE ILIUȚ****Antigona Rădulescu**

Componentă intimă a ființei noastre, sertarul amintirilor se transformă, odată cu trecerea anilor, într-un *alter ego*. Ai amintiri frumoase, ești un om frumos, în cele din urmă. Ai amintiri neplăcute, traumatizante, riști să devii un om cel puțin frustrat.

Cei care l-au cunoscut pe omul și muzicianul Vasile Iliuț (1933-2004) se numără printre oamenii împliniți. Mă număr și eu printre aceștia. Nu am putut să spun acest lucru la *Simpozionul* dedicat memoriei maestrului. M-au împiedicat emoțiile. Alții, personalități cunoscute ale universității noastre, dimpotrivă, au găsit curajul și au avut generozitatea de a contura un portret luminos al omului și muzicianului, a cărui prezență și activitate universitară a marcat destinul unei instituții și al multor oameni.

Rândurile următoare sunt mărturiile ale pietrelor pe care un bun constructor al învățământului nostru muzical le-a pus la temelie unui edificiu durabil. Sunt doar fragmente răzlețe din cuvintele rostite în timpul simpozionului. La ele se adaugă alte contribuții semnificative pe care nu putem decât să le enumerăm: comunicări semnate de prof. univ. dr. Ștefan Angi, prof.univ.dr.Liviu Dănceanu, conf.univ.dr. Rodica Nicolaescu, conf. univ.dr.Petruța Măniuț și studenta Alexandra Cebuc, trimise special pentru acest eveniment, și un emoționant montaj de fotografii și informații esențiale adunate într-un *site* lansat pe Internet (<http://www.vasile.iliut.cbi.ro>) și realizat de lect.univ.dr. Adrian Mociulschi.

Dan Dediu

(...) Caracteristicile personalității sale sunt cunoscute: era cerbice, aprig, perspicace, generos, empatic. Era încăpățânat atunci când simțea că avea dreptate și se lupta pentru ideile sale, precum și pentru impunerea justiției lor. Era aprig în aplicarea deciziilor și în dezbaterile de idei. Era perspicace în a sesiza interstițiul din armura opozantului, dar niciodată nu profita de ocazie pentru a înfișă cuțitul verbului acolo, ci dimpotrivă: știindu-l slab într-o parte, făcea în așa fel încât să-și observe el însuși slăbiciunea, pentru a putea să se apere. În acest sens, deși perspicacitatea sa sesiza întotdeauna slăbiciunea celui lalt, generozitatea sa o depășea cu mult: niciodată nu înțelegea să utilizeze slăbiciunea altcuiva spre propriul interes.(...)

Dan Buciu

(...) Este bine să nu ne uităm valorile, trebuie să le păstrăm vii în memorie. Orice viitor posibil este imposibil fără un trecut viabil. Ceea ce regret și acum enorm este faptul că Vasile Iliuț aparține acestui trecut viabil; prin opera sa muzicală, dar și prin ceea ce a construit în posturile administrative pe care le-a avut, el va fi ancorat și de viitorul instituției noastre din care a făcut și face parte ca un adevărat punct de referință.(...)

Aș încheia evocând o dată în plus personalitatea senină, echilibrată a bunului nostru ardelean de la Rășinari, de lângă cetatea Sibiului, zâmbetul și răsul său scurt care marca întotdeauna o faptă bună pe care tocmai o comisese. (...)

Veturia Dimoftache

(...) Cu mare devotament a slujit învățământul muzical românesc; vreme de 40 de ani a fost profesor, secretar științific al Senatului și decan, două mandate consecutive, al F.C.M.Pm. (...) De foarte multe ori venea primul și pleca ultimul din sediul decanatului. Profesorul-Decan Vasile Iliuț a propus și supravegheat personal, inclusiv în vacanțele de vară, construcția primelor amfiteatre în U.N.M.B. (...) A fost un suflet mare și nobil, a avut bucuria de a ajuta și a face mult bine. A condus doctorate, lucrări de licență și de gradul I, de ordinul sutelor.

Valentina Sandu-Dediu

(...) Imaginea sa de pedagog ar trebui înțeleasă într-o ipostază complexă, în niciun caz doar prin prezența sa la catedră – de altminteri, de o corectitudine ireproșabilă. Noțiunea atât de des vehiculată azi în documentele moderne ale acreditării și calității învățământului academic românesc, aceea de *tutoriat*, ar putea să ia modele de personalitate precum cea a lui Vasile Iliuț. (...) Într-o lume guvernată de orice altceva decât de onestitate și dezinteres, m-am întrebat adesea cum am avut norocul să întâlnesc un asemenea tutore. Pentru Vasile Iliuț, a fi profesor însemna corectitudine, punctualitate, respect, dar și o mare doză de generozitate și căldură umană. (...)

Carmen Manea

(...) Profesorul Vasile Iliuț a fost un model de dăruire, de abdicare de la orice interes personal, slujind interesele comunității academice și ale învățământului muzical românesc în general.(...)

În opinia multora dintre noi a fost personificarea magistrului: *erudit*, cu o documentare remarcabilă, investigând exhaustiv domeniile sale de interes, *savant*, având darul sintezei și al construcției armonioase, *artist*, dispunând de capacitatea de a îmbina frumusețea imaginilor cu vigoarea și muzicalitatea cuvintelor, *umanist*, devotându-se cu fervoare slujirii semenilor. (...)

Gheorghe Oprea

(...) O ascensiune permanentă către piscurile cunoașterii l-au caracterizat dintotdeauna pe Vasile Iliuț, câștigând, prin eforturi urișe, toate treptele didactice, de la postura onorantă de învățător rural, la titlul de Doctor în muzică, profesor universitar, conducător de doctorat și membru al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România.(...) Tenacitatea și inimitabila putere de muncă l-au însoțit până în ultima clipă a existenței. Dincolo de prestigiul câștigat la catedră și în fața studenților, rămân volumele *O carte a stilurilor muzicale* sau *De la Wagner la contemporani*, ce se disting prin amploarea și capacitatea de sinteză pentru o perioadă de referință. (...)

Ioan Golcea

(...) Deși s-a consacrat muzicologiei, Vasile Iliuț a avut curajul să scrie, în 1968, o *Simfonie camerală pentru orchestră*.(...)

După 1970, timp de aproape două decenii, muzicianul Vasile Iliuț s-a lăsat furat de farmecul poeziei revărsate în muzică, compunând un număr restrâns de lucrări, dar deosebit de surprinzătoare pentru limbajul evoluat al melodiei, armoniei și al sonorității corale, în general. (...) Muzica sa este expresia unui act de căutare a valorii și a stabilității în artă și o încercare de identificare în limbajul universal. (...)

Smaranda Murgan

(...) A venerat trei mari crezuri: muzica, pedagogia, familia. (...) A fost însuflețit de dorința de a face un lucru bun până la capăt. (...) A creat generații de muzicieni care azi alcătuiesc o mare familie.

Tudor Moisin

(...) A găsit resurse să scrie o serie de lucrări simfonice, corale, vocale sau camerale. În cadrul acestui Simpozion dedicat comemorării a cinci ani de la plecarea prematură dintre noi a muzicologului, profesorului și compozitorului Vasile Iliuț, avem ocazia de a prezenta partitura *Sonatei pentru orgă*, compusă în anul 1970, editată în acest an la Editura Sylva din Pitești, în ediție URTEXT, în condiții grafice îngrijite, sub redacția domnului Silviu Deaconescu ...și sub îngrijirea subsemnatului. (...)

Despre comunicare

Andra Ivănescu – anul III Muzicologie

În ultima vreme se poate observa la noi în Universitate o încercare de a îmbunătăți comunicarea dintre studenți și profesori. Avem un *site* nou, avem reviste noi și, pe 18 martie, a avut loc și prima întâlnire semestrială a studenților FCMPm cu doamna decan prof. univ. dr. Smaranda Murgan și doamna prodecan conf. univ. dr. Antigona Rădulescu.

A fost prezent un număr mare de studenți cu probleme multe și variate. Două au fost însă dezbătute mai mult decât celelalte. Este vorba despre problema modulelor și cea a posibilităților de angajare în învățământul preuniversitar după terminarea facultății. S-a pus problema continuării anumitor module la master, s-a dezbătut „controversatul” modul psiho-pedagogic și s-a discutat despre *ce și la ce nivel* poți preda după terminarea studiilor de licență și a celor masterale.

Unele dintre celelalte probleme ridicate pot fi rezolvate în timp util (până termină generația noastră studiile post-universitare, să zicem).

De exemplu: înființarea unei cantine în cadrul universității, instalarea unui sistem de internet *wireless* în universitate sau măcar în sala de lectură și rezolvarea problemelor legate de copiatorul ce aparține de universitate. Altele nu par să aibă o soluție imediată; aici menționăm problema orchestrelor pe care să poată „exersa” studenții de la secția de dirijat orchestră.

Concluzionând, putem spune că studenții de azi sunt preocupați de viitorul loc, iar profesorii sunt deschiși și încearcă să-i ajute și să-i îndrume.

Decanatul Facultății de Compoziție, Muzicologie și Pedagogie muzicală (FCMPm)

Întrebărilor și problemelor ridicate la întâlnirea din 18 martie a studenților din FCMPm cu decanul și prodecanul acestei facultăți a UNMB, prof. Smaranda Murgan și conf. Antigona Rădulescu, răspundem cu următoarele informații:

- este în curs de realizare un regulament de repartizare a sălilor pentru studiul individual, care să ofere judicios posibilitatea tuturor studenților doritori de a beneficia de spații adecvate activității lor; se încearcă astfel să se contracareze folosirea necontrolată, dezordonată, nelimitată și pârținoasă a acestor săli.

- considerăm utilă ideea instalării unui sistem de Internet *wireless* la sala de lectură a bibliotecii; vom sprijini rezolvarea acestei propuneri, în măsura posibilității de a angaja un inginer de sistem.

- problema bufetului (a unui spațiu adecvat servirii mesei) se va rezolva odată cu finalizarea consolidării Universității noastre.

- cărțile și partiturile din biblioteca UNMB cu regim special – unicate sau exemplare în număr limitat, dicționare, colecții etc. – rămân în regim de consultare la sala de lectură, în vederea protejării lor; sprijinim ideea creșterii numărului de copiatoare care ar asigura multiplicarea mai rapidă a materialelor, dar numai în scop didactic.

- am luat la cunoștință nemulțumirile unor studenți cu privire la activitatea desfășurată la serviciul de multiplicări: problema prețului, considerat ridicat, decurge din calcule precise economice; în privința copierii propriu-zise a materialelor în cadrul UNMB, proces considerat greoi, trebuie să se țină cont de

numărul aparatelor și persoanelor care le folosesc în timpul orarului în funcție în momentul de față; este important să precizăm că un program prelungit de funcționare, precum și folosirea mai multor aparate presupun eforturi financiare suplimentare, deoarece U.N.M.B. este o instituție bugetară și deocamdată, din cauza procesului de renovare și consolidare, nu are posibilitatea să închirieze un spațiu unei firme particulare de profil. Vom încerca să achiziționăm pentru sala de lectură un copiator care să funcționeze pe bază de cartelă.

- continuarea studiilor de masterat nu este condiționată de respectarea profilului programului urmat de student în cadrul licenței; studenții, indiferent de facultatea UNMB absolvită la nivel de licență, pot urma ciclul masteral în cadrul oricăror programe la acest nivel organizate atât de FIM, cât și de FCMPm, dar numai în urma reușitei la concursul de admitere la master.

- problema orchestrei pe care pot „exersa” studenții de la secția de dirijat orchestră este rezolvată de anul acesta. Există deja o orchestră alcătuită din studenții FIM, orchestră coordonată de conf.univ.dr. Petru Andriesei, care are a obiect sprijinirea studenților dirijori în activitatea lor specifică. În plus, studenții din anii III și IV

precum și masteranzii din anii I și II (specializarea *Stilistică dirijorală*) urmează să participe (în urma unei selecții) la proiectul realizat din fonduri structurale europene (F.S.E.) intitulat . Proiectul se derulează pe o perioadă de 21 de luni (cuprinde două luni din acest an academic și practica de vară). Vor fi implicate personalități ale artei dirijorale din România și orchestre cu care aceștia colaborează. Dintre aceștia, îi amintim pe maestrul: Horia Andreescu, Cristian Brâncuși, Tiberiu Soare și Voicu Popescu. De asemenea, vor fi implicate și Filarmonicile din Tîrgoviște, Pitești și Ploiești. Proiectul este coordonat de prof. univ. dr. Dan Dediu, rector al U.N.M.B., și de conf. univ. dr. Lucia Costinescu, director Departament Relații Internaționale din U.N.M.B.

JURNAL DE BORD

Ani de studenție

continuare din pagina 6

“Sport, paleografie bizantină.” “Paleografie bizantină (deoarece cunoștințele dobândite nu sunt folosite în viitor și oricum e prea scurt ca să poată fi aprofundat ceva).” “Cam mult patru ore de pedagogie și doar o oră de compoziție pe săptămână...” “Muzică asistată de calculator.” “Sociologie, sportul.” “Mmm...În afară de practica didactică propriu-zisă, tot modulul psiho-pedagogic, care ocupă foarte mult timp din orar.” “E greu de spus ce cursuri mi-ar fi mai puțin folosite. Fiecare curs în parte are rolul său; dar dacă ar trebui să aleg un curs, ar fi cel de paleografie bizantină.” “Educație fizică, citire de partituri.” “Corul. Unii profesori pun prea mult accent pe istoria muzicii (an II, sem.I), dar e OK.”

Este facultatea pe care o urmați una ușoară sau o considerați complicată?

“Una complicată din punct de vedere al orelor (unele ore fiind prea multe și degeaba, fără să ajute la ceva).” “Nici ușoară, nici complicată! Însă este o facultate căreia trebuie să-i acorzi foarte mult timp (eventual tot timpul)...asta în cazul în care vrei să o faci bine și nu numai pentru diplomă.” “Este o facultate complexă, cu momente ușoare, dar și dificile din anumite puncte de vedere.” “Toate specializările universității pot fi complicate sau lejere. Depinde de atitudinea studentului. Încercând totuși să privesc obiectiv, specializarea de dirijat orchestră este foarte complicată (dar doar pentru cei interesați).” (L. Beschiu) “Nu consider că facultatea pe care o urmez este una dintre cele mai complicate.” “Nu este nici grea, dar nici ușoară, atât că nu mai există interes din partea multor profesori.” (V. Mateescu) “Reprezentând a doua facultate și având, deci, posibilitatea unei comparații, cred că se apropie destul de mult de nivelul de dificultate ce ar trebui să fie menținut în astfel de instituții.” “Dacă vrei să-ți faci treaba, nu știi dacă-ți mai rămâne vreodată timp liber. Sunt perioade mai aglomerate, altele mai puțin.” (A. Tacu) “Nici ușoară, nici complicată. Sunt momente în care pare deosebit de dificilă: cantitatea de materie pe care trebuie să o învățăm și timpul pierdut + așteptările (CMDO e o secție excepțională, deci trebuie să fim toți buni).” “Este destul de complexă, iar dacă nu studiezi și nu ai talent, această facultate nu are nici un sens pentru absolvent.”

Ce vă atrage în contextul actual către o diplomă UNMB?

“Faptul că în prezent, în provincie, sunt puțini profesori de muzică”. Incitant nu? Așa cum speram, vocația câștigă! “Nu mare lucru”, ne asigură un alt student. “Eu am fost norocoasă, am o Universitate de Muzică în orașul în care trăiesc. Nu a

trebuie să mă uit mai departe.” (A. Tacu) “Faptul că mi-am dorit să devin profesoară, iar această diplomă îmi dă acest drept. Și nu aș fi putut renunța la a mai face muzică după 12 ani în care am studiat.” Iată că obsesia celor 12 ani irosiți face ravagii din nou. Acești 12 ani devin chezașia viitorului în care trebuie să mergi până la capăt! Doar să nu fie în virtutea inerției, am spera noi. Și revenim: “Deoarece, după 12 ani de studii muzicale, ar fi fost păcat să fac o altă facultate decât UNMB.” “Posibilitatea legală de a obține un loc de muncă mai ușor.” “Diploma în sine.” Vedeți? Mai bine îi obligam să semneze...astfel am fi avut probabil numai răspunsuri despre frumusețea, gingășia și puritatea sufletească pe care și le asigură muzica și studiul său profesional.

Cum ați descrie relația cu cadrele didactice?

“În general, foarte bună.” (L. Beschiu) “În principiu este o relație de prietenie.” “Cu unii profesori suntem foarte apropiați, dar nu în detrimentul profesionalismului. Cursurile cele mai bune au fost realizate de oameni cu care putem comunica.” (A. Tacu) “Satisfăcătoare.” (G. Rizea) “Între.” “Relație normală student-profesor.” (Nicoleta Angheloiu) “Deschisă, plăcută.” “Caldă, de respect reciproc. Prin felul în care se poartă, unii profesori ne fac să ne simțim egali lor deși, de cele mai multe ori, nu merităm.” “Relația mea cu cadrele didactice este una absolut normală. Dacă îți vezi de ceea ce ai de făcut, atunci nici cadrele didactice nu au nimic cu tine.” (Andreea Pogor) “Bună. Foarte bună. În această universitate am întâlnit numai oameni de o cultură extraordinară.” (Pe el chiar că trebuia să-l pun să semneze!)

Care este problema cea mai supărătoare în timpul studenției?

“Ferestre mari între cursuri sau un singur curs într-o zi și acela programat în mijlocul zilei; de cărat foarte multe manuale, cărți, partituri, etc.; nesiguranța a ceea ce urmează după terminarea studiilor!!!” “Lipsa sălilor de studiu, a materialelor, lipsa băncilor de pe coridoare, orarul, liniștea afectată de lucrările de reabilitare.” “Lipsa unui restaurant în cadrul facultății (sau a unui magazin).” “Pe mine personal, nu m-a supărat nimic, deocamdată.” (A. Pogor) “Competiția non fair-play dintre studenți. Greutatea cu care circulă informația de la un student la altul.” “A locui în cămin. Nu atât căminul este problema, cât genurile diferite de oameni adunate într-un singur loc.” “Lipsa sălilor de studiu.” “Orele de pedagogie.” (N. Angheloiu) “Lipsa de colaborare între profesori, întârzierea neanunțată sau lipsa profesorilor, prezentarea la

anumite obiecte a materiei foarte, foarte succint, neaprofundând prea mult.” (G. Rizea) “Probabil că există mai multe, dar acum îmi vine în minte atmosfera în genere neprietenoasă dintre studenți.” (A. Tacu). “Aparatele de cafea.” “Sincer, poate cel mai supărător în timpul studenției pentru mine este simpatia pe care o fac pentru anumite persoane (colegi) care n-au nici o treabă cu mine (A. Oancea).” “Cursurile s-au comprimat foarte mult și avem din ce în ce mai puțin timp alocat fiecărei materii.” “Lipsa de timp. Lipsa de bani. Multă fătăială.” “Trezirea de dimineață.” “Nu există toalete suficiente! Nu există bănci pe care într-o pauză să-ți mănânci un sandwich; sălile de studiu se dau pe cunoștințe, preferințe!”

Ce vă veți aminti cu plăcere din anii studenției?

“De colegi, profesori...”, “de locația facultății (Cișmigiu)”, de “plăcerea de a comunica cu unii profesori”, de “viața de cămin” sau “prietenii și multe experiențe muzicale inedite” sau poate de “deplasările la concertele din alte orașe”, de “cursurile de forme și arta construcției melodice”, “studiul la pian și relațiile cu colegii de cămin”, “cursurile de teorie din anul I”, de “câțiva colegi, câțiva profesori, câteva ore...câte ceva din toate” (A. Tacu)... “Multe lucruri frumoase, plecând de la relația cu unii colegi, cu unii profesori, apoi, unele cursuri frumoase, pregătirea unor concerte, faptul că avem gratuitate la Ateneu, Radio și Operă, că avem reduceri de transport, faptul că doamnele de la secretariatul FCMPm sunt drăguțe și mai sunt probabil și altele pe care nu mi le amintesc” (L. Beschiu), dar, de fapt, “Nu știu! O să spun după ce termin”.

Până la urmă, nu mai contează de ce face cineva o facultate sau ce elanuri îl determină să se ocupe și de muzică. Viața își oferă răspunsurile abia la sfârșit. Din perspectiva noastră, a celor care cu mai mică sau mai mare sfială ne aflăm în fața tinerilor, simpla întâlnire cu ei face de cele mai multe ori ca lucrurile să merite. Dacă iese și ceva de durată din această relație, cum nu încetează să se întâmple, înseamnă că totuși nu mort – cum glumea Honegger –, ci viu este mai valoros muzicianul, fie el și încă în formare sau cristalizare a propriei personalități.